

begrunde at de fleste europæiske lande faktisk sender flygtninge fra Algeriet tilbage? Eller har det i virkeligheden handlet om, at det officielle Europa har været mere interesseret i handel og investeringer end i, om menneskerettighederne blev overholdt?

Vi ved det ikke med sikkerhed, men det er i hvert fald glædeligt at konstatere, at det ikke længere kan lade sig gøre, at der er slået huller i tavshedens mur, og at det algeriske spørgsmål langsomt, men sikkert er ved at blive placeret på den politiske dagsorden i Europa.

Det skal bestemt ikke beklages, men det rejser med så meget desto større styrke spørgsmålet om, hvordan situationen egentlig er i Algeriet, og hvad vi f.eks. i Danmark kan gøre for at hjælpe med at forbedre menneskerettighedssituationen i landet. Vi håber med denne debat at kunne bidrage til at afklare disse spørgsmål.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Situationen i Algeriet er forfærdende og dybt ulykkelig. Det er umuligt ikke at blive dybt berørt af de barbariske massemyrderier, som finder sted, og som ikke synes at ville tage nogen ende. Jeg byder også velkommen til de to forespørgere og for denne mulighed for i Folketinget at diskutere situationen i Algeriet.

Når man skal analysere situationen i Algeriet, er det vigtigt at sondre mellem flere forskellige forhold. Et element – og det mest grusomme – er massakrerne. Det er rendyrket terrorisme af værste slags. Et andet element er menneskerettighedssituationen, som lader en del tilbage at ønske. Lad os tage det sidste først.

På visse punkter er udviklingen i retning af pluralisme, demokrati og menneskerettigheder bedre i Algeriet end i mange andre arabiske lande. Der er flere selvstændige partier i parlament og kommunalbestyrelser, inkl. moderate islamiske partier, der er regeringspartier og en rigtig opposition i parlamentet. Medierne har en vis begrænset frihed, og der er retlige mekanismer til behandling af klager over menneskerettighedskrænkelser i landet.

På den anden side er der også meget, der skal gøres for at forbedre situationen. Medienes frihed er begrænset, retssikkerheden er mangelfuld, partier og grupper, der ikke tager afstand fra vold som politisk middel, og som ikke anerkender forfatningens bestemmelser

om en demokratisk verdslig stat, er forbudte og udelukket fra at deltage i det politiske liv.

Desuden er algeriernes levevilkår præget af høj befolkningstilvækst og en meget stor arbejdsløshed.

Regeringen og EU søger at bidrage til en forbedring af de økonomiske og sociale forhold og til den almindelige menneskerettighedssituation i alle landene syd og øst for Middelhavet. Det sker først og fremmest ved at indgå Euro-Middelhavspartnerskabsaftaler med dem.

Disse aftaler er ikke en præmie for eller en blåstempling af et lands resultater inden for den økonomiske og sociale udvikling.

Disse aftaler skal derimod ses i det lange perspektiv som et middel til – via en styrket politisk dialog, via øget handel, via udviklingsbistand og via menneskeligt og kulturelt samarbejde – at fremme en bæredygtig social og økonomisk udvikling og en forbedring af befolkningens levevilkår.

Samarbejdet bygger på respekt for menneskerettighederne, god regeringsførelse og demokrati. Når vi går ind i disse samarbejdsaftaler, må vi være realistiske. Der vil blive tale om en langvarig proces, som bestemt ikke er uden risiko for tilbageslag.

Danmark har længe arbejdet for, at EU mere direkte tog problemerne i Algeriet op. Så sent som for godt en uge siden gav EU-Rådet af udenrigsministre udtryk for, at Rådet ønskede fremskridt med hensyn til en sådan aftale med Algeriet. Det ønskede også en udvidet dialog med Algeriet om alle spørgsmål.

Samtidig opfordrede Rådet Algeriet til at udvise større åbenhed omkring situationen i landet. Der bør være fri adgang for internationale organisationer, private organisationer og for medierne. Især burde udsendinge fra FN på menneskerettighedsområdet snarest kunne besøge landet. Desuden opfordrede Rådet til, at de demokratiske institutioner og retsvæsenets rolle blev styrket, og at der var hyppigere kontakter mellem politikere i Algeriet og i EU.

Jeg vil herefter komme ind på de forfærdelige massakrer. Efter alle samstemmende udtalelser fra vore partnere og allierede, er det de mest militante islamiske fundamentalister, der bærer hovedansvaret for disse myrderier. Den yderligtgående fundamentalistiske gruppe, GIA, har taget ansvaret for en række af massakrerne. Da den militære fløj af FIS og AIS og andre mindre radikale fundamentalistiske grupper erklærede